

POHJOIS-SAVON LIIKUNTA RY

VUOSIKERTOMUS

2020

Sisällysluettelo

1. PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS	3
2. VUOSIKOKOUKSET	4
3. HALLITUS.....	4
4. TOIMIHENKILÖT	4
5. JÄRJESTÖTOIMINTA	5
6. NUORISOTOIMINTA.....	9
7. SEURAKEHITTÄMINEN	14
8. KUNTO- JA TERVEYSLIIKUNTA.....	17
9. TAPAHTUMAT	18
10. JÄSENLUETTELO 2020	21
11. TULOSLASKELMA	25
12. TASE	26
13. ERITTELY VARSINAISESTA TOIMINNASTA TOIMIALOITTAIN 2020.....	27
14. TILINTARKASTUSKERTOMUS.....	28

1. PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Liikunnan vuotta 2020 varjosti koronapandemia maaliskuusta vuoden loppuun. Kahden ensimmäisen kauden aikana ei olisi voinut arvata, millaisessa tilanteessa liikkujat, urheilijat, valmentajat, vanhemmat ja seurat joutuvat toimimaan. Sisätiloissa ja ulkonakin suuremmissa ryhmissä estynyt harjoittelu ja monelta osin täysin pysähtynyt kilpailu- ja tapahtumatoiminta on tuonut suuria vaikeuksia monille seuroille, kun kiinteät kulut jäivät käteen ilman odotettua tulovirtaa. Pohjois-Savon Liikunnan merkittävästä tapahtumasta saatiin kuitenkin Urheilugaala pidettyä, samoin pääosin myös Finland Ice Marathon huolimatta mitaushistorian lämpimimmistä talvesta. FIM:n jälkeen korona pysäytti suunnitellut tapahtumat.

Pohjois-Savon Liikunnan hanketoiminta jouduttiin myös suurelta osin suunnittelemaan uudelleen. Kuitenkin osin hanketoiminnan ansiosta ja muun rahoitusrakenteen vuoksi PSL selvisi vuodesta 2020 taloudellisesti varsin hyvin. Koronaan liittymättömät henkilöstömuutokset vaikuttivat tulokseen myös jonkin verran. Yhteydenpito ja seurojen tukeminen jatkui vaikeuksista huolimatta, ja vuoden aikana PSL:n jäsenseurojen luku nousi yli 150:n.

Merkittävä laajemman yhteistyön saavutus oli muiden liikunnan aluejärjestöjen kanssa pitkin vuotta käytyjen neuvottelujen suuntautuminen yhteisen ry:n perustamiseen. Pitkään oli koettu tarpeelliseksi parempi yhteisen tahtotilan ja näkemyksen välittäminen yhteistyökumppaneiden, yritysten ja valtionhallinnon suuntaan. Oli myös nähty tarvetta kansanliikunnan ja seuratoiminnan roolin nostamiseen suomalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Vaikka Suomen Liikunnan Alueet ry:n perustaminen siirtyikin vuoden 2021 puolelle, suurin työ saatiin aikaan tämän koronavuoden aikana.

Historiallisen vaikeasta pandemiavuodesta selvittiin kokonaisuus huomioiden hyvin. PSL:n taloudellinen tila on vakaa, henkilöstö on innostunut ja motivoitunut ja yhteistyö toimii. Syyskokous hyväksyi PSL:n päivitetyn strategian vuosille 2021 - 24. Strategian sanoma on tiivis ja selkeä: keskitymme ydintehtäviimme seuratoiminnan, lasten ja nuorten liikunnan, aikuisten arkiliikunnan ja kuntayhteistyöhön. Pandemian helpottaessa vuonna 2021 meillä on kaikki eväät tuon strategian hyvään toteuttamiseen.

Toivon liikunnan iloa ja terveyttä kaikille!

Antti Kivelä

Puheenjohtaja

2. VUOSIKOKOUKSET

KEVÄTKOKOUS

Kevätkokous pidettiin 21.4.2020 koronapandemian takia erityisjärjestelyin PSL:n toimistolla Kuopiossa. Kokouksen avasi PSL:n puheenjohtaja Antti Kivelä, joka toimi myös kokouksen puheenjohtajana. Kokouksen sihteerinä toimi PSL:n aluejohtaja Risto Kovanen. Kokouksessa oli edustettuna neljä (4) jäsenyhteisöä.

SYYSKOKOUS

Syyskokous pidettiin 18.11.2020 koronapandemian takia pääosin etäyhteyden välityksellä. Kokouksen avasi PSL:n puheenjohtaja Antti Kivelä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Kari Paananen ja sihteerinä Risto Kovanen. Kokouksessa oli edustettuna viisitoista (15) jäsenyhteisöä.

3. HALLITUS

Hallitus piti neljä (4) kokousta.

Antti Kivelä	puheenjohtaja	(4)
Anna-Maija Nenonen	varapuheenjohtaja	(3)
Pekka Hahl	varapuheenjohtaja	(4)
Risto Laasanen	jäsen	(4)
Anne Väisänen	jäsen	(4)
Mikko Kuparinen	jäsen	(2)
Jukka Sormunen	jäsen	(2)
Nina Herd	jäsen	(4)
Katariina Hirvonen	jäsen	(4)
Eero Heiskanen	jäsen	(4)

Kokousten esittelijänä ja sihteerinä oli aluejohtaja Risto Kovanen.

4. TOIMIHENKILÖT

Risto Kovanen	aluejohtaja	01.04.2013-
Anne Kekäläinen	aluekehittäjä, lapset ja nuoret	01.01.1998-
Tanja Tukiainen	aluekehittäjä, kunto- ja terveysliikunta	01.01.2002-
	HEVI-hankeen hankepäällikkö (osa-aik.)	01.01.2020-31.01.2020
	opintovapaalla	01.02.2020-
Pirjo Hulkko	taloussihteeri	01.09.2002-31.12.2019
	Etänä neuvon ja liikkuen hankkeen neuvonta-asiantuntija	24.04.-30.09.2020
	Taloushallinnon ostopalvelut	01.01.2020-23.04.2020
Niina Markkanen	seurakehittäjä	10.04.2007-

	ONNI-hankkeen hankepäällikkö (osa-aik.)	01.09.2019-30.11.2020
	Etänä neuvon ja liikkuen-hankkeen hankepäällikkö (osa-aik.)	24.04.-30.09.2020
Tiina Heikkinen	HEVI-hankkeen hankepäällikkö ja hyvinvointivalmentaja	01.01.2020-31.08.2020
Esa Pietikäinen	tapahtumapäällikkö (osa-aik.)	01.10.2019-
	ONNI-hankkeen aktivaattori (osa-aik.)	16.09.2019-30.11.2020
	Etänä neuvon ja liikkuen-hankkeen viestijä (osa-aik.)	24.04.-30.09.2020
Tiina Kiiskinen	toimistos sihteeri	1.1.2020-
Marjukka Siponen	varhaiskasvatuksen liikunnan asiantuntija (osa-aik.)	08.01.-30.04 ja 01.08.-31.12.2020
Kalle Tenhunen	aluekehittäjä, kunto- ja terveysliikunta	01.05.2020-
	ONNI-hankkeen aktivaattori (osa-aik.)	01.05.-30.11.2020
	RIVE-hankkeen työntekijä (osa-aik.)	01.05.2020 -

Pohjois-Savon liiton pyynnöstä Pohjois-Savon Liikunta esittää neljäksi vuodeksi kerrallaan jäseniä Itä-Suomen liikuntaneuvostoon. Vuonna 2020 pohjoissavolaisia jäseniä olivat Jorma Saastamoinen (Varkaus), Pirjo Mäkelä (Siilinjärvi) ja Risto Kovanen (Kuopio).

5. JÄRJESTÖTOIMINTA

5.1. HANKKEET

5.1.1. Onni -hanke (ESR)

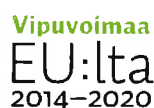
Osallisuutta, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä Niiralan Kulman asukkaille ONNI -hankkeen (1.9.2019-30.11.2020) toimenpiteitä (säännöllinen toiminta, kurssit, liikuntaneuvonta ja mittaukset, yhteisölliset tapahtumat, keskustelutuokiot ja luennot) toteutettiin kevään 2020 korona-poikkeusolojen alkuun saakka kahdella Niiralan Kulman asuinalueella. Nämä olivat Linnanpellonkadulla ja Taivaanpankontiellä sekä kesäkuusta 2020 alkaen kolmannella alueella Retiisikadulla. Niiralan Kulma Oy on Kuopion kaupungin omistama vuokrataloyhtiö. Asukasvalinnassa noudatetaan Ara:n ohjeita, jossa etusijalle asetetaan asunnottomat, kiireellisimmässä asunnontarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijat.

Hanke meni kohderyhmän luo kotitaloille. Osallistujille maksuttomat toimenpiteet toteutettiin asuinalueilla kerrostalojen kerhotiloissa ja kuntosaleissa, piha-alueilla, lähiympäristöissä sekä retkillä. Osallistujien toiveet ja tarpeet huomioitiin ja heidät osallistettiin toiminnan suunnitteluun. Hankkeessa toteutui yli 350 erilaista ohjausta, joihin kirjautui lähes 100 erilaisissa elämäntilanteissa olevaa ja eri-ikäistä henkilöä. Hanke toi toisilleen aiemmin tuntemattomia ihmisiä yhteen sekä tutustutti ja synnytti uusia ystävyysuhteita. Osallisuus, yhteisöllisyys ja asumisviihtyvyys vahvistuivat. Viikoittaiset kohderyhmää aktivoivat ja pääsääntöisesti liikunnalliset toimenpiteet vaikuttivat myönteisesti

osallistuneiden kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Hankkeessa käynnistettyä toimintaa jäi pysyväksi.

Tavoite	Toteuma
Hankkeesta rakentuu rahoittajalle esitettävänä tuotoksena toimintamalli, jolla hankkeen tuloksia, kokemuksia ja syntyneitä hyviä käytäntöjä voidaan levittää ja hyödyntää asuinalueilla jatkossakin.	Hankkeesta rakentui rahoittajalle esitettävänä tuotoksena tavoiteltu toimintamalli, jossa kuvattiin ja analysoitiin hankkeen toimenpiteitä monipuolisesti ja kattavasti.

5.1.2. Etänä neuvoen ja liikkuen -hanke (ESR)

Haimme ELY-keskuksen poikkeusoloihin räätälöimässä ja maaliskuussa 2020 avaamassa haussa rahoitusta Etänä neuvoen ja liikkuen -hankkeelle. Saimme rahoituksen ja toteutimme hankkeen ajanjaksoilla 24.4.2020-30.9.2020.

Hankkeen toimenpidekokonaisuuden 1 alla toteutettiin kaikille yhdistyksille avointa ja maksutonta etäneuvontaa, etäyhdistys- ja etäkoulutusiltoja sekä koottiin poikkeusoloihin liittyviä tietolähteitä (kuvausta Elinvoimainen seuratoiminta -otsikon alla). Toimintakokonaisuuden 2 alla toteutui perheille ja nuorille suunnatut, viitenä peräkkäisenä viikonloppuna toteutetut ja viiden kuopiolaisen seuran etäohjaamat leiriviikonloput ja niiden perään liikuntahaasteet. Lisäksi hankkeessa koottiin etäliikunnan tarjontaa. Etäleiriviikonloppujen maksuttomuus ja toteutus mahdollistivat osallistumisen eri puolilta Pohjois-Savo ja osallistujia tulikin 16 eri paikkakunnalta. Viikonloppujen osallistujamäärät olivat 238-306 välillä ja toimintaan osallistui 95 eri perhettä.

5.1.3. HEVI -hanke

HEVI -hanke (Henkilöstöliikunnalla virtaa ja vireyttä) toteutettiin neljälle kuopiolaiselle yritykselle toimintamallin henkilöstöliikunnan kehittämiseen. Hankkeen alkuvaiheessa jokaisessa yrityksessä kartoitettiin henkilöstöliikunnan tila esimiehille suunnatun strukturoidun sähköisen työkalun avulla. Yrityksissä nimettiin vastuuhenkilöt tai työryhmä, joka vastaa henkilöstöliikuntasuunnitelman päivittämisestä sekä toiminnan seurannasta ja kehittämisestä.

Toisena toimenpiteenä hankkeessa järjestettiin yritysten johdolle ja henkilöstön edustajille koulutuksia ja työpajoja. Lisäksi pidettiin etäkoulutuksena kaikkien yritysten esimiehille yhteinen teemapäivä.

Kolmantena toimenpiteenä hankkeessa toteutettiin kaikille yritykselle yhteinen ravitsemus- ja taukoliikuntakampanja. Kampanjoiden aikana jaettiin yrityksille ravitsemus- ja taukoliikuntakortteja,

joiden avulla levitettiin tietoa ja kannustettiin tarkkailemaan omia ravinto- ja työskentelytottumuksia yksinkertaisen seurantarauudukon avulla.

Neljäntenä toimenpiteenä hankkeessa annettiin yksilöllistä elintapaohjausta yhteensä 35 henkilölle. Tässä pilottiryhmässä oli jokaisesta yrityksestä mukana 6–10 henkilöä. Kaikille toteutettiin ensimmäisellä kerralla hyvinvoinnin alkukartoitus, johon sisältyi haastattelu, terveystietojen mittaukset, tavoitteiden määrittely sekä hyvinvointisuunnitelman laatiminen tavoitteiden mukaisesti. Henkilökohtaisia tapaamisia keskusteltiin liikunnan lisäksi ravitsemuksesta ja muista elintavoista, kuten unesta ja palautumisesta.

Yhteenvetona tärkein tulos hankkeessa oli liikunnan, elintapojen ja työyhteisön merkityksen vahvistaminen hyvinvoinnin ylläpitämisessä. Yrityksille luotiin toimintamalli henkilöstöliikunnan ja yhteisen tekemisen kehittämiseen. Yritysten sisällä oli tavoitteena myönteisen ilmapiirin ja yhteishengen nostattaminen. Hankkeen kautta nostettiin esille työntekijöiden ja johdon vuorovaikutuksen tärkeys sekä työntekijöiden mahdollisuus vaikuttaa omaan työhyvinvointiinsa.

HEVI- hanke	Osallistujamäärä	Miehet	Naiset
Koulutus	320	207	113
Liikunta	33	25	8
YHTEENSÄ	353	232	121

5.1.4. RIVE- hanke

Kesäkuussa 2020 käynnistyi Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n hallinnoima ja kahdeksan aluejärjestön toteuttama RIVE- hanke (ryhmäytyminen, itsensä tunteminen, vuorovaikutus ja elämäntaidot). Hankkeen rahoittaa OKM ja hankkeen ensimmäinen toteutusjakso on 1.6.2020 – 31.5.2021.

Hanke on kokonaisuudessaan kolmevuotinen. Hankkeessa tuetaan maahanmuuttajien kotoutumista liikunnan keinoin siten, että paikallistason toimijat (esim. kotoutumiseen hankerahoitusta saaneet kunnat, maahanmuuttajien kanssa työtä tekevät järjestöt, yhdistykset, seurakunnat ja muuta tahot) saavat työkaluja ja vertaistukea tekemiseensä. Tavoitteena hankkeessa ovat alueellisen toimijaverkoston rakentaminen, osaamisen kehittäminen koulutuksien kautta ja hyvien käytäntöjen sekä työkalujen kerääminen. Tavoitteena on myös hankkeen mukaisten toimintojen integroiminen Liikunnan aluejärjestöjen normaalitoimintaan.

Vuonna 2020 selvitettiin lähtötilanne ja lähdettiin luomaan paikallista verkostoa. Kartoitimme kotouttamiseen liikunnan avulla avustusta saaneet paikallistason hankkeet (OKM-rahoitus) ja niiden yhteyshenkilöt. Kävimme läpi kunnat, järjestöt sekä toimijat ja kutsuimme halukkaat mukaan hankkeeseen. Verkostoon on osallistunut vuoden loppuun mennessä Pohjois-Savon alueelta kahdeksan toimijaa ja mukaan pääsee myös kesken hankkeen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

5.2. JÄSENJÄRJESTÖT

Uusina jäseninä Pohjois-Savon Liikuntaan liittyivät Kamppailijat Oy (Kuopio), Kiuruveden Ratsastajat ry, Kuopio Adventure Golf Club ry, Kuopion Lasten Sirkus ry, Leppävirran Sydänyhdistys ry, LP Puijo ry (Kuopio), Puijo Peak Oy (Kuopio). Jäsenmäärä kasvoi vuoden 2020 aikana 157:een.

Parhaimmat onnittelut Puijon Hiihtoseura ry:lle (90-v), Vesannon Urheilijat ry:lle (90-v), TUL Savon piiri ry:lle (70-v), Kuopion Urheiluautoilijat ry:lle (60-v), Varkauden Urheiluseurat ry:lle (30-v) ja WJK Varkaus ry:lle (20-v).

5.3. TALOUDENHOITO JA PALVELUT

5.3.1. Taloudenhoito

Taloussihteerin toimi lakkautettiin 31.12.2019 ja tilalle perustettiin 1.1.2020 alkaen toimistosihteerin toimi. PSL:n taloushallinto ulkoistettiin tilitoimistolle. Aiempi taloussihteerin teki erillissopimuksella muutamalle vanhalle asiakkaalle talous- ja palkkahallintoon liittyviä tehtäviä asiakkaan tilikauden loppuun saakka.

Toimistosihteerin tehtäviin kuului taloushallinnon sekä hankkeiden valmistavat työt tilitoimistoa varten (mm. ostolaskujen tiliöinnit, laskutus, hankemaksatusten seuranta, talousraportointi, palkanlaskennan tietojen kerääminen) ja yhteydenpito tilitoimistoon. Toimistosihteerin osallistui talousarvion laatimiseen ja seurantaan sekä tilinpäätösaineiston laatimiseen.

Tilikaudella oli kolme ESR -hanketta ja osatoimijan roolissa neljä OKM:n rahoittamaa kehittämishanketta.

5.3.2. Palvelut

Järjestö tarjosi jäsenilleen seuraavia palveluita:

- kopiaointi- ja tulostuspalvelut
- postituspalvelu
- ansiomerkit ja mitalit
- testauslaitteiden vuokraus
- maksupäätteen vuokraus
- luennot (liikunta, ravitseminen, terveys, valmennus)
- konsultointi, neuvonta ja koulutukset (hankehakemukset, yhdistyksen hyvä hallinto, seuratoiminta)

5.4. TOIMITILAT

Pohjois-Savon Liikunnan omistamassa huoneistossa jatkoivat vuokralaisina Puijo Wolley Juniorit, Kuopion Reipas ja Suomen Paralympiakomitea.

5.5. ANSIOMERKIT JA HUOMIONOSOITUKSET 2020

Vuonna 2020 ei myönnetty ansiomerkkejä tai standaareja.

Kaikki vuosien varrella myönnetyt huomionosoitukset löytyvät Pohjois-Savon Liikunnan nettisivuilta.

5.6. POHJOIS-SAVON LIIKUNNAN 20V-JUHLARAHASTO

Rahasto perustettiin 2017 ja se aloitti toimintansa vuoden 2018 alusta. Rahaston tarkoitus on tukea vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikunnan harrastamista Pohjois-Savossa ja sen kummina on mestarihihtäjä Iivo Niskanen. Vuonna 2020 rahaston sääntöjen mukaisia avustuskelpoisia hakemuksia tuli yhteensä 23 kappaletta. Avustuksia jaettiin 3779 euroa.

6. NUORISOTOIMINTA

6.1. AKTIIVISUUTTA KOULU- JA OPISKELUPÄIVIIN

Toteutimme alueiden yhteistä hanketta ”Lisää liikettä opiskelu- ja koulupäiviin 2020”.

Vuoden 2020 osalta kehittämistyön painopiste oli 2. asteen oppilaitosten Liikkuva opiskelu -kehittämistyön tukeminen. Olemme myös edelleen tukeneet perusasteen kouluja Liikkuva koulu toimenpiteiden vakiinnuttamisessa.

Tätä työtä teimme yhdessä Olympiakomitean, Liikkuva koulu – ohjelman, Liikkuva opiskelu- ohjelman, Likes:in, Itä-Suomen Aluehallintoviraston ja muiden alueiden kanssa. Koronapandemian alkaminen keväällä aiheutti merkittäviä haasteita koulujen ja oppilaitosten kanssa työskentelyyn.

6.1.1. Sparraus

Aluehallintoviraston liikunnallisen elämäntavan paikallista kehittämistukea sai Pohjois-Savossa 10

2. asteen oppilaitosta. Olemme sparranneet hankkeita puhelimitse, sähköpostilla ja tapaamalla hankekoordinaattoreita ja rehtoreita. Olemme tiedottaneet Liikkuva opiskelu- hankehausta ja konsultoineet hankehakemuksia. Olimme mukana Ylä-Savon ammattioppilaitoksen Liikkuva opiskelu- hankkeen ohjausryhmässä ja Savon ammattiopiston Hyvinvointi virtaa- työryhmässä. Suunnittelimme ja toteutimme lukioiden sekä ammattioppilaitosten hyvinvointipäiviä yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Liikunnan aluejärjestöjen kuvapankki

6.1.2. Verkostotyö

Teimme tiivistä verkostotyötä Itä-Suomen Aluehallintoviraston, Etelä-Savon Liikunnan ja Pohjois-Karjalan Liikunnan kanssa. Tapasimme säännöllisesti etenkin sähköisten yhteyksien kautta. Tapaamisissa olemme suunnitelleet yhteisiä tapahtumia ja seminaareja sekä jakaneet kokemuksia Liikkuva koulu/opiskelu työstä alueillamme. Vuonna 2020 järjestimme yhdessä Itä-Suomen Liikkuva opiskelu- webinaarin ja johtajatyöpajan.

Yhteistyössä Etelä-Karjalan Liikunnan, Etelä-Savon Liikunnan, Kymenlaakson Liikunnan ja Pohjois-Karjalan Liikunnan kanssa toteutimme Liikkuva opiskelu- webinaarin teemalla ”Toiminnallinen, osallistava ja hyvinvoiva opiskelu”.

Perusasteen Liikkuva koulu kuntakoordinaattoreille ja koulujen Liikkuva koulu vastuuhenkilöille järjestimme verkostotapaamisen yhdessä Kuopion kaupungin kanssa.

Osallistuimme Liikunnan aluejärjestöjen lasten ja nuorten liikunnan kehittäjien yhteisiin Teams-tapaamisiin, joissa on suunniteltu ja jaettu hyviä käytänteitä Lisää liikettä kehittämistyöstä. Osallistuimme alueiden yhteiseen verkostojohtamisen koulutukseen.

6.1.3. Työpajat ja koulutukset

Työpajoja ja koulutuksia oli normaalia vähemmän koulujen ja oppilaitosten ollessa etäopetuksessa. Toteutimme perusasteen kouluille muutamia opettajien koulutuksia ja oppilaille on pidetty välitunti-liikuttajakoulutuksia.

Toisen asteen oppilaitosten henkilöstölle olemme järjestäneet Liikkuva opiskelu-työpajoja, joissa olemme ideoineet ja työstäneet oman oppilaitoksen Liikkuva opiskelu-toimintaa.

6.1.4. Viestintä

Päivitimme koulujen ja oppilaitosten yhteyshenkilöiden sähköpostirekisterit. Tiedotimme nettisivuillamme ja sosiaalisessa mediassa ajankohtaisista Liikkuvan koulun ja Liikkuvan opiskelun asioista kuten hankehausta, webinaareista sekä koulutuksista. Julkaisimme alueiden yhteisiä Liikkuva kouluteemajuttuja nettisivuillamme ja somessa. Työstimme uutiskirje ja somemarkkinointi materiaalia. Hyödynsimme sopivissa yhteyksissä yhteistyökumppaneiden materiaalia mm. Saku Ry:n ja UKK instituutin Smart Moves. Osallistuimme Savon ammattiopiston Hyvinvointi virtaa- viikolla, joka toteutettiin viestinnällisesti nostamalla esille seurojen tarjoamia palveluita somekanavien kautta.

6.1.5. Harrastaminen koulupäivän yhteydessä

Tiedotimme valtakunnallisesta harrastamisen viikosta. Harrastamisen Suomen mallia on tuotu esille alueemme seurafoorumeissa ja järjestöneuvostossa. Yhdessä seurakehittäjän kanssa haastattelimme viisi urheiluseuraa ja kartoitimme heidän tekemäänsä koulu-seura yhteistyötä.

Osallistuimme harrastamisen Suomen mallin verkostotilaisuuksiin. Olemme olleet mukana Olympiakomitean koordinoimassa Nuorten liikkeessä. Olemme järjestäneet Lasten liike – koulutuksia aloitteleville ja kokeneille lasten liikunnan ohjaajille.

Liikunnan aluejärjestöjen kuvapankki

Tavoite 2020	Toteuma 2020	Osallistujamäärä
10 kpl koulujen ja oppilaitosten kehittämistilaisuu-det	7	23
6 kpl Liikkuva koulu/opiskelu työpajat	3	29
4 kpl liikuntatutor koulutus	0	0
10 kpl välituntiohjaajakoulutus	4	64
6 kpl liikunnan täydennyskoulutus	2	62
4 kpl verkostotapaamiset	3	25

1 alueseminaari yhteistyössä Itä-Suomen Aluehallintovirasto, Etelä-Savon Liikunta, Pohjois-Karjalan Liikunta.	1	45
1-2 tapahtumapäivää	9	800
5 lasten liike koulutusta	4	29

6.2. LIKKUVA VARHAISKASVATUS

Olimme mukana toteuttamassa Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n hallinnoimaa Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa, yhteistyö ja verkostot lapsen liikkumisen edistäjänä-hanketta.

Hankkeen tavoitteena on valtakunnallisen Liikkuva varhaiskasvatus - Ilo kasvaa liikkuen ohjelman edistäminen Pohjois-Savossa, alueellisen ja paikallisen verkostotyön kehittäminen, varhaiskasvattajien liikuntaosaamisen vahvistaminen ja uusien työkalujen ja sisältöjen kehittäminen.

6.2.1. Sparraus

Tapasimme kuntien varhaiskasvatuksen esimiehiä, yksiköiden johtajia sekä varhaiskasvattajia ja sparrasimme heitä Liikkuva varhaiskasvatus- ohjelman käyttöönotossa ja sen etenemisessä. Olemme myös vieneet yksiköihin ohjelman materiaalia ja kannustaneet sen käyttöön.

Autoimme kuntia liikunnallisen elämäntavan paikallisten kehittämishankkeiden avustuksien hankemisessa ja ideoimme yhdessä hankkeiden sisältöä.

6.2.2. Työpajat ja koulutukset

Olemme järjestäneet yksikkökohtaisesti pienten askelten perehdytys- työpajoja. Näissä työpajoissa kävimme läpi Ilo kasvaa liikkuen-kehittämistyön etenemistä ja opastaneet ohjelman sivuston käytössä. Perehdytysilloissa henkilöstö on myös tehnyt nykytilan arvioinnin, joka toimii yksikön kehittämistyön seurantatyökaluna. Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa työpajoja olemme järjestäneet hankerahoitusta saaneille kunnille yksikkökohtaisesti.

Työpajoissa yksiköt ovat suunnitelleet oman yksikön kehittämisaskeleita. Järjestimme liikunnan täydennyskoulutusta yksikkökohtaisesti eri kunnissa.

6.2.3. Verkostotyö

Käynnistimme Pohjois-Savon päiväkotien liikuntavastaava verkoston, jonka ensimmäinen tapaaminen pidettiin syyskuussa Teams-yhteyden kautta.

Olemme olleet mukana aktiivisena toimijana alueellamme toimivissa kuntien varhaiskasvattajien liikuntavastaava verkostoissa. Tammikuussa järjestimme yhteistyössä Kuopion kaupungin kanssa Pienet lapset liikkeelle- tapahtumapäivän ja joulukuussa toteutimme Tonttupolku-tehtäväpolut kahdella eri alueella.

Liikunnan aluejärjestöjen kuvapankki

6.2.4. Viestintä

Viestimme ajankohtaisista asioista nettisivuillamme ja somessa (mm. koulutukset, hankehaku yms.). Olemme hyödyntäneet varhaiskasvatuksen ohjelman tuottamaa materiaalia viestinnässä ja jakaneet sitä yksiköihin.

Tavoite 2020	Toteuma 2020	Osallistujamäärä
kuntien varhaiskasvatuksen esimiesten tapaaminen (4 kuntaa)	5 tapaamista (Leppävirta, Lapinlahti, Rautalampi, Tervo, Sonkajärvi)	6
Ilo kasvaa liikkuen- ohjelmassa jo mukana olevien kuntien/yksiköiden sparraaminen	40 sparrauskäyntiä	216
Pienten askelten perehdytyskoulutus (10 kpl)	14	176
Liikkuva varhaiskasvatus-työpajoja (20 kpl)	1 johtajan työpaja	30
toiminnalliset vanhempainillat (5 kpl)	0	0
olemme aktiivisena toimijana alueellamme toimivissa liikuntavastaava verkostoissa	Leppävirran liikuntavastaavat 2 tapaamista. Kuopion liikuntamyötääjät 2 tapaamista.	23 43
käynnistämme Pohjois-Savon Ilo kasvaa liikkuen verkoston	Verkosto käynnistettiin. Ensimmäinen tapaaminen pidettiin syyskuussa.	62
järjestämme yhdessä Itä-Suomen Aluehallintoviraston, Etelä-Savon Liikunnan ja Pohjois-Karjalan liikunnan kanssa Ilo kasvaa liikkuen seminaarin (toukokuu)	Seminaaria ei järjestetty koronapandemian takia.	
olemme mukana toteuttamassa ja kehittämässä kuntien kanssa pienten lasten liikuntatapahtumia	Pienet lapset liikkeelle- tapahtumapäivä tammikuussa Kuopiossa. Tonttupolku Puijolla ja Leväsellä Kuopiossa.	700 130
ei tavoitekirjasta	Liikunnan täydennyskoulutukset varhaiskasvattajille, Iloa, leikkiä, yhdessä tekemistä – koulutus 1 kpl. Lasten motoristen taitojen havainnointi – koulutus 9 kpl. Ihan pihalla- koulutus 7 kpl. Digiloikka- koulutus 3 kpl. Toiminnallinen oppiminen- koulutus 2 kpl.	22 121 105 34 14

6.3. ETÄSPORTTILEIRI

Vuoden 2020 Sporttileiri toteutettiin osana ESR-rahoitteista Etänä Liikkuen ja neuvon- hanketta. Etäspottileiri koostui viidestä viikonloppuleiristä, jotka oli suunnattu perheille ja nuorille. Jokaisena viikonloppuna oli oma teemansa, jonka parissa liikuttiin yhdessä. Leiriviikonloppujen sisältö oli suunniteltu sopivaksi kaikenikäisille ja erilaisille perheille. Etäleiriviikonloppuihin osallistuminen oli maksutonta. Leiriviikonloput toteutettiin yhteistyössä urheiluseurojen kanssa.

ETÄ SPORTTILEIRI TOIMINTAKALENTERI 2020

La-su 16.-17.5.	La-su 23.-24.5.	La-su 30.-31.5.	La-su 6.-7.6.	La-su 13.-14.6.
<p>Lähdetään luontoon</p> <p>Tutustut karttamerkkeihin, kartan lukemisen perusteisiin ja pääset harjoittelemaan niitä hauskosten liikunnallisten tehtävien avulla. Opit lukemaan maastoa kartan avulla ja löytämään rasteja metsässä sekä kaupunkimaastossa. Pääset kokemaan löytämisen riemua.</p> <p>Opetus ja tehtävät sopivat kaikille aloitteleville suunnistajille ikään katsomatta.</p>	<p>Perhepapelit ja peliharjoitteet</p> <p>Salibandy etäspottileirillä käydään läpi pallonhallintataitoja, syöttämistä sekä laukomista. Luvassa on tekniikoiden perusteet sekä niiden harjoittelua koko perheen kanssa pellen ja leikkien muodossa. Välineiksi sopivat kotona löytyvät välineet kuten erilaiset mailat ja pallot.</p> <p>Harjoittelusta löytyy vaihtoehdot sekä lajia kokeileville että jo perusteet osaaville.</p>	<p>Pyörät pyörimään</p> <p>Etäspottileirin pyöräilyviikonloppuna on tiedossa ajelua lähialueen poluilla ja teillä, ajotekniikan ja tempujen opettelua: keuliminen, tasapainottelu, hyppy, pujottelu, painonsiirto, ylämäkiajo, alamäkiajo.</p> <p>Lisäksi opetellaan pyörän ja varusteiden huoltoa. Leiriläisillä tulee olla oma pyörä, mielellään maastopyörä, sekä pyöräilykypärä.</p>	<p>Perhepapelit ja peliharjoitteet</p> <p>Rugbypäivänä keskitytään pallonkäsittelytaitoihin. Päivän aikana harjoitellaan pallon kuljettamista, syöttämistä ja kiinnittoa. Luvassa monipuolisia palloluharjoitteita koko perheelle ja nuorille.</p> <p>Harjoitukset pohjautuu rugby harjoitteisiin, joissa rugby pallon voi korvata vaikka tennis tai jalkapallolla. Harjoittelu lähtee liikkeelle helpoista harjoitteista, joissa liikunnan ilo ja yhdessä tekeminen on tärkeintä.</p>	<p>Posket punaisiksi ulkona yleisurheilun</p> <p>Reippaan kanssa harjoitellaan luonnossa ja lähiliikuntapaikoilla yleisurheilun yleis- ja lajitaloja.</p> <p>Reippaan treeneissä liikute perheen kanssa monipuolisesti ja leikkimielellä; juosten, hypäten ja heittäen.</p> <p>Treenit sopivat kaikenikäisille, perheen pienimmille, nuorille ja aikuisille.</p>

Leirit ovat **maksuttomia** ja suunnattu pohjoissavolaisille perheille ja nuorille. Jokaisen viikonloppun jälkeen tulee haastettava, joiden suorittamisesta arvotaan viikoittain palkintoja!

Lisätietoa

Etäviikonloppuleirikoordinaattori Anne Kekäläinen
anne.kekalainen@pohjois-savonliikunta.fi / 050 560 5437
[Ilmoittautuminen leirille sporttileirit.sporttisaatti.com](https://moittautuminen.leirille.sporttileirit.sporttisaatti.com)

www.pohjois-savonliikunta.fi #PSLetänäliikkuen

Etänä neuvon ja liikkuen hanke (ESR)

Poikkeustilanteen etäneuvonta- ja tukipalvelut ja etäkoulutusten sarja yhdistyksille. Poikkeustilanteeseen luodut perheiden ja nuorten etäviikonloppuleirit.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Etäleiriviikonloppujen lajit olivat suunnistus, salibandy, pyöräily, rugby ja yleisurheilu. Leirin sisällön tuotannosta vastasivat urheiluseurat, jotka tekivät omasta lajistaan videomateriaalia, jota jaettiin infokirjeen kanssa leiriläisille omatoimiseen käyttöön. Leiriä markkinoitiin perheille sähköpostilla ja sosiaalisen median kanavien kautta.

Tavoite 2020	Toteuma 2020	Osallistujamäärä
250 leiriläistä	67 perhettä 84 perhettä 68 perhettä 79 perhettä	238 henkilöä 294 henkilöä 246 henkilöä 286 henkilöä
20 ohjaajaa		

8 yhteistyötahoa	5 yhteistyöseuraa (Kuopion Suunnistajat, Kuopion Pyöräilyseura, Kuopio Rugby, Kuopion Welhot, Kuopion Reipas).	
koulukiertue 10 koululla	ei toteutettu.	

7. SEURAKEHITTÄMINEN

7.1. ELINVOIMAINEN SEURATOIMINTA

Maaliskuussa 2020 alkaneet pandemian poikkeusolot ajoivat lyhyessä ajassa seurojen ja muiden yhdistysten toiminnan täysin uudenlaiseen tilanteeseen ja monilla niistä toiminta ainakin hetkellisesti lamaantui. Pohjois-Savon Liikunta reagoi nopeasti muuttuneeseen tilanteeseen ja sai rahoituksen poikkeusoloihin räätälöityyn Etänä neuvon ja liikkuen ESR-hankkeeseen (24.4.2020-30.9.2020). Sen toimenpiteillä tuettiin ja edistettiin monin tavoin seurojen ja muiden yhdistysten toimintakykyä sekä elinvoimaa poikkeusoloissa.

Seuratoimijoiden osaamista lisättiin seurahallinnon ja valmentaja-ohjaajakoulutusten kautta, toteutettiin Tähtiseura-auditointeja yhteistyössä lajiliittojen kanssa sekä operoitiin Seuratoiminnan kehittämistuen hakemisen kaikissa vaiheissa.

7.2. OSAAMISEN LISÄÄMINEN

7.2.1. Seurakäynnit ja seuratyöpajat, taloushallintopalvelut ja konsultointi

Seurakäynneillä tutustuttiin seuroihin ja seurojen tulevaisuuden suunnitelmiin sekä esiteltiin Pohjois-Savon Liikuntaa ja kauttamme tarjolla olevia palveluita. Seuratyöpajassa pureuduttiin johonkin seuran sen hetkisen toiminnan keskeiseen teemaan. Lisäksi konsultoimme seuroja maksutta moninlaisissa niitä askarruttavissa kysymyksissä.

Tavoite	Toteuma
15 maksutonta seurakäyntiä tai seuratyöpajaa, jotka johtavat jatkotoimiin.	Toteutui 6 käyntiä/työpajaa, joista yksi oli 6 seuralle yhteinen (kohdattiin yht. 11 seuraa). Jatkotoimina mm. PSL:n jäsenyys, osallistuminen muihin tilaisuuksiin, askelmerkit toiminnan kehittämiseen.
Annamme lukuisille seuroille maksutonta konsultointiapua mm. hallintoon, taloudenhoitoon, verotukseen ja työnantajana toimimiseen liittyvissä asioissa.	Annoimme maksutonta neuvontaa vuoden ympäri. Etänä neuvon ja liikkuen -hankkeen (ESR) neuvontapalveluun ja koulutuksiin kirjautui yhteensä 56 osallistunutta eri seuraa/yhdistystä/muuta tahoa ja neuvontapalveluun (vrt. seuratyöpaja ja konsultointi) 140 toimenpidettä. Neuvontaa annettiin mm. hallintoon, taloudenhoitoon, työnantajana toimimiseen, eri rahoituskanaviin ja hankkeiden hallinnointiin liittyviin teemoihin.

7.2.2. Koulutukset

Toteutimme seura- ja yhdistystoimijoille sekä valmentajille ja ohjaajille suunnattuja koulutuksia. Valmentaja-ohjaajakoulutuksista Valmentajaklinikat toteutettiin yhteistyössä Kuopion alueen urheilukatemian kanssa.

Tavoite	Toteuma
4-6 koulutusiltaa seuroille/yhdistyksille. Rakennamme uuden koulutussisällön strategiatyöhön.	7 etä-/livekoulutusta, joiden teemoina mm. nykytila ja tulevaisuus, talous ja hallinto, talous poikkeusoloissa ja kassavirtalaskelma, kriisiviestintä, rahoituskanavat, toimijahankinta ja kiittäminen sekä verotus. Kolmeen koulutukseen rakennettiin sisältö itse (mm. strategia-koulutus). Etähankkeessa (ESR) 2 etäyhdistysiltaa.
Tiedotamme muista seuratoiminnan koulutusmahdollisuuksista.	Tiedotettu muista koulutusmahdollisuuksista mm. Seurapostissa.
Valmentaja-ohjaajakoulutusten osalta uudenlaisen toteutustavan pilotointi.	Toteutettu kolmea erilaista valmentaja-ohjaajakoulutuksen muotoa: 3 Valmennusvirikeiltaa, 4 Valmentajaklinikkaa ja 1 Etävalmentajailta. Teemoina mm. ravitsemus, henkinen valmennus, monipuolisuus, voima ominaisuutena ja kahvakuulaharjoittelu.
Taloushallinnon seurakohtaisia koulutuksia jäsenseuroille 4-6 kappaletta.	Etähankkeessa taloushallinnon konsultointia/koulutusta annettiin kymmenelle jäsenseuralle.

7.2.3. Seurojen ja seuratoimijoiden kiittäminen

Kiittämisen kulttuuria edistimme tammikuussa 2020 toteutetun Pohjois-Savon Urheilugaalan, vuosittaisten Tähtiseura -palkintoesitysten ja Vuoden urheiluseura -esityksen kautta. Koronan vuoksi vuoden 2021 Urheilugaala toteutui verkkolähetyksenä osana Pohjois-Savon maakunnallista itsenäisyyspäivän juhlaa jo joulukuussa 2020.

7.3. TÄHTISEURA-OHJELMA

Valtakunnallinen seurojen Tähtiseura -laatuohjelma otettiin käyttöön vuonna 2018. Seura voi hakea Tähtimerkkiä laadukkaaseen lasten urheiluun ja/tai aikuisten harrasteliikuntaan ja/tai huippu-urheiluun.

Tavoite	Toteuma
Viestimme Tähtiseura -ohjelmasta pohjoissavolaisille seuroille.	Viestimme Tähtiseura-ohjelmasta Seurapostissa, eri tilaisuuksissa ja tapaamisissa ja mm. Kuopion Seurafoorumin kokoontumisessa.
Autamme seuroja Tähtiseuraksi hakeutumisessa ja teemme alueellamme yhteistyössä lajiliittojen kanssa 10 auditointia (=Tähtimerkin kriteereiden täyttymisen arviointikäynti).	Tehty yhdessä lajiliittojen kanssa 8 auditointia, joista neljässä auditointiin seuraa sekä lasten ja nuorten liikunnan että aikuisten toiminnan osalta.

Pohjois-Savon Liikunnan alueen Tähtiseurat Tähtiseuroja yhteensä 22

- *Puijon Hiihtoseura ry
- *Leppävirran Tanssiseura ry
- *Siilinjärven Luotiampujat ry
- *Leppävirran Viri ry (yleisurheilu ja lentopallo)
- *Kuopion Suunnistajat ry
- *Iron Team Riders, ITR ry
- *Iisalmen Naisvoimistelijat ry
- *Kuopion Luisteluseura ry
- *Vuorelan Kunto ry
- *Lapinlahden Liikkujat ry
- *Siilinjärven Ponnistus ry
- *Cheer Stars ry
- *Iisalmen Taekwondo ry
- *Juniori-KalPa ry
- *Kuopion Reippaan Voimistelijat ry
- *Siilinjärven Pesis ry
- *Dance Flow Kuopio ry
- *Kuopion Karateseura ry
- *Kuopion Reipas ry
- *Suonenjoen Vasama ry
- *Pallo-Kerho -37 ry
- *Kuopion Palloseura ry

7.4. SEURATOIMINNAN KEHITTÄMISTUKI

Olimme aiempaan tapaan aktiivisesti informoimassa ja sparraamassa vuosittaisen opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän seuratoiminnan kehittämistuen haussa. Haku käynnistyi marraskuussa 2019 ja tukipäätökset tulivat keväällä 2020. Pohjois-Savon Liikunnan seurakehittäjä toimi arvioinneissa Itäisen alueen lausuntoryhmän puheenjohtajana.

Tavoite	Toteuma
Tiedotamme seuratuesta monikanavaisesti ja pidämme 3-5 infotilaisuutta.	Viestimme seuratuesta monikanavaisesti (sähköposti, nettisivut, some, puhelin, suullinen viestintä) ja pidimme 4 infotilaisuutta.
Sparraamme 20 seuran hakua.	Sparrattu 23 seuraa tukihaussa. Konsultointiapu oli seuroille maksutonta.
Pohjois-Savosta tukea saa 20 hanketta.	Pohjois-Savosta seuratukselle sai 19 hanketta yhteensä 202 000 euroa. Lisäksi Pohjois-Savosta sai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää korona-avustusta 26 seuraa yhteensä 108 500 euroa ja etähankkeen (ESR) kautta annettiin neuvontaa OKM:n avustusten lisäksi AVI:n ja ESR-avustusten hakemisessa.

7.5. KUOPION SEURAFUORUMI

Kuopion Seurafoorumi kokoontui vuoden 2020 aikana livenä ja etänä yhteensä 4 kertaa. Pohjois-Savon Liikunnan seurakehittäjä laati ja lähetti sähköisesti kokoontumisten kutsut/asialistat, otti vastaan ilmoittautumiset, laati kokoontumisten esityspohjat ja muistiot. Lisäksi mm. Lapinlahden ja Vieremän kuntakäyntien kautta edistettiin paikallisen foorumitoiminnan käynnistymistä.

8. KUNTO- JA TERVEYSLIIKUNTA

Kunto- ja terveystoiminnan toimialan tavoitteena on tarjota työikäisille, senioreille, yhteisöille ja yrityksille koulutus-, asiantuntija- ja testauspalveluita. Järjestämme koulutuksia mm. aikuisten liikuntaryhmien ohjaajille sekä henkilöstöliikunnan vastuhenkilöille. Palveluitamme ovat myös erilaiset työpajat ja teemapäivät. Kunto- ja terveystoiminnan tavoitteena on edistää pohjoissavolaisen väestön liikkumista sekä suoraan omilla toiminnoilla että välillisesti muiden toimijoiden kautta.

Teemme yhteistyötä kuntien liikunta- ja terveystoimen, kansanterveysjärjestöjen, työyhteisöjen, urheiluseurojen, apteekkien ja yksityisten palveluntuottajien kanssa. Näin vahvistamme liikunnan asemaa pohjoissavolaisen väestön hyvinvoinnin edistäjänä sekä lisäämme eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Valtakunnallisia yhteistyökumppaneitamme ovat Liikkuva aikuinen- ohjelma ja Olympiakomitea.

8.1. LIKKUVA AIKUINEN – OHJELMA

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman Liikkuva aikuinen -ohjelman tavoite on saada työikäiset liikkumaan terveytensä kannalta riittävästi. Työtä riittää, sillä 80 % työikäisistä ei liiku tarpeeksi. Liikkumaton ja passiivinen elämäntapa heikentää elämänlaatua ja aiheuttaa samalla yhteiskunnalle yli kolmen miljardin euron vuotuiset kustannukset muun muassa sairaanhoitokuluina ja työstä poissaoloina. Pohjois-Savossa tämä tarkoittaa UKK-instituutin laskelmien mukaan n. 100-120 miljoonaa euroa.

**LIKKUVA
AIKUINEN**

Liikkuva aikuinen -ohjelma etsii tilanteeseen ratkaisuja. Työssä on kaksi pääväylää:

1) Työpaikat halutaan herätellä näkemään liikunta ja riittävä fyysinen kunto keinona ylläpitää henkilöstön työkykyä. Liikunnan hyödyt fyysiselle kunnolle, ajattelulle, oppimiselle, muistille ja luovuudelle ovat kiistattomat. Liikkuva aikuinen -ohjelma tarjoaa liikunnan monipuoliseen hyödyntämiseen tietoa ja toimintamalleja.

2) Kuntia patistetaan tarjoamaan liikuntaneuvontaa vähän liikkujille. Tavoitteena on, että laadukasta liikuntaneuvontaa saa joka kunnassa samaan tapaan kuin esimerkiksi fysioterapialle. Palvelu on osa ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa.

PSL on muiden Liikunnan aluejärjestöjen tavoin mukana Liikuttava Suomi- hankkeessa ja ne toimivat Liikkuva aikuinen – ohjelman alueellisena jalkauttajana sekä toiminnan koordinoijana. Liikkuva aikuinen- ohjelman alla ovat mm. liikuntaneuvonnan edistäminen, Liikkujan Apteekki, Porraspäivät ja Liikkuva työelämä. Vuosittain yhteistyössä toteutettava mittauskiertue sairaanhoitopiireille peruuntui koronapandemian takia.

8.2. BUUSTI360- HENKILÖSTÖLIIKUNTA

Buusti360 käynnistyi kaikissa Liikunnan aluejärjestöissä alkuvuodesta 2020. Buusti360- hyvinvointiohjelmat rakennetaan työyhteisöjen tarpeiden pohjalta. Buusti360 tarjoaa ideoita ja työkaluja työhyvinvointiin laajasta valtakunnallisesta asiantuntijaverkosta. Henkilöstöliikunnan kehittämisen tuotteita ovat mm. kuntotestaukset, mittaukset, luennot, webinaarit ja työhyvinvointipäivät. Syksyllä 2020 järjestimme valtakunnallisen webinaarisarjan, jonka yhteydessä työyhteisöille toteutettiin kehonkoostumusmittauksia.

Kehonkoostumusmittauksia järjestettiin työikäisille Rautavaaralla, Iisalmessa ja Kaavilla. Iisalmi ja Kaavi osallistuivat myös valtakunnalliseen webinaarisarjaan. Keiteleen liikuntaneuvonnan asiakkaille tehtiin syksyllä kehonkoostumusmittaukset.

8.3. KOULUTUS

Sovimme vuodelle 2020 kuntosalikoulutuksen Savon Medialle ja vertaisohjaajakoulutuksen Kaaville, mutta koronan takia koulutukset siirtyivät vuodelle 2021. Järjestimme syksyllä liikuntaneuvonnan webinaarin, jossa tarjottiin kuntien liikuntaviranhaltijoille työkaluja markkinointiin ja näkyvyyden lisäämiseen.

Tilaisuus	Tilaisuuksien määrä	Osallistujien määrä	Tilaisuuksia peruuntui
InBody/kehonkuntoindeksimittaukset	6	136	4
Koulutustoiminta	1	20	3
Seminaarit ja verkostotapahtumat	2	44	2

9. TAPAHTUMAT

9.1. POHJOIS-SAVON URHEILUGAALA 24.1.2020

Vuosittain järjestettävässä Pohjois-Savon Urheilugaalassa palkitaan seuratoimijoita sekä urheilijoita. Seitsemäs gaalamme kokosi Kuopion kaupunginteatterille 300 juhlijaa ympäri maakuntaa.

PALKITUT

Vuoden urheilija

Iivo Niskanen

Vuoden valmentaja

Jani Honkavaara, KuPS

Vuoden joukkue

Veikkausliigan mestari KuPS

Vuoden nuori urheilija

Elisa Holopainen, KalPa

Vuoden nuorisourheiluseura

Cheer Stars, Kuopio

Elämänura-palkinto

Erkki Turunen, Siilinjärvi

Kansainvälisyys-palkinto

Taneli Tenhunen

Veikkauksen Jokeri-palkinto

Mika Hujanen, Sonkajärvi

Taustavoima-palkinto

Vesannon Urheilijoiden juniorilentopallon tehokolmikko Tarja Huuskonen, Nina Toikkanen ja Anne Nuutinen

Savolainen urheiluteko

Siipettärien nousu naisten Superpesikseen

Tähtiseurann kannustus-palkinto

Leppävirran Viri

KUNTIEN VUODEN LIKUTTAJAT

Iisalmi

Liikuntaseura Ote

Kaavi

Risto Reijonen

Keitele

Keiteleen ampumaseuran juniorijaosto

Kiuruvesi

Perhe Piippo (Sirpa, Jouni, Henriikka, Maria, Sara, Joonas ja pilvenreunalta **Pentti-ukki**)

Kuopio

Jarmo Malinen

Lapinlahti

Lapinlahden kunnan koululaisten liikunnallinen iltapäivätoiminta

Leppävirta

Reetta Nenonen

Pielavesi

Tuula Moilanen ja Minna Jussila

Rautalampi

Tuomas Kullaa

Rautavaara

Koillis-Savon Sulka

Siilinjärvi

Siilinjärven Ponnistus

Sonkajärvi

Jari Heiskanen

Suonenjoki

Ismo Laine

Tervo

Eerikkala Golf

Tuusniemi

Hannu Reinikainen

Varkaus

Varkauden Tarmon salibandyn junioritoiminta

Vesanto

Toni Liimatainen/ Vesannon Reserviläiset

Vieremä

Eläkeliiton Vieremän yhdistys

9.2. KALEVAN KIERROS 15.2.2020

Ennen FIM-viikkoa kisattiin Kalevan Kierroksen luisteluosuus Kuopion matkustajasatamassa. Kalevan Kierros on vuonna 1976 perustettu kestävyyskisa, jossa kilpaillaan koko kierroksen kokonaisvoitosta. Kierros pitää sisällään kuusi perinteistä suomalaista ulkoilmalajia ympäri vuoden: luistelu, hiihto, juoksu, soutu, pyöräily ja hiihto. Aikaisemmin luisteluosuus on suoritettu tekojäällä. Nyt kisa järjestettiin luonnonjäällä viidennen kerran Kalevan Kierroksen historian aikana.

Kisaan osallistui 318 luistelijaa, mikä on luisteluosuuden uusi ennätys. Radan pituus oli 4 km ja kokonaismatka 32 km. Kalevan Kierros luistellaan Kuopiossa myös vuosina 2021 ja 2022.

9.3. FINLAND ICE MARATHON 21.-23.2.2020

37. Finland Ice Marathon saatiin järjestettyä haastavista olosuhteista huolimatta Kuopion matkustajasatamassa. Monet perinteiset FIM-viikon tapahtumat kuten koululaisluistelu, kuutamoluistelu ja minimaratton jouduttiin perumaan lauhan sään vuoksi. Kisamatkat saatiin kuitenkin järjestettyä lähes suunnitellusti. Pisin 200 km:n luistelumatka siirrettiin lauantailta perjantaille. FIM sai laajasti mediahuomiota mm. Hollannin luistelusuviilla (Schaatspeloton.nl). Egenland-matkaohjelma kävi kuvaamassa jakson, joka julkaistaan Ylen kanavilla helmikuussa 2021.

FIM:n yhteydessä järjestettiin myös MokkaMaraton. Kuopio RockSurfers ry haastoi kaikki Suomen jääkiekko-maalivaahdit hyväntekeväisyyspaukseen, jossa luisteltiin 12 km matka täydessä maalivahtivarustuksessa. Tuotot ohjattiin Kuopion Päihdepalvelusäätiölle ja tämä julkistettiin KalPan kotiottelussa. MokkaMaraton on tarkoitus järjestää myös tulevina vuosina.

MokkaMaraton. Kuva: Wille Markkanen

Finland Ice Marathon vuosittain tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat Mestar (jääratojen kunnossapito), Kuopion kaupunki (koulu- ja luistelu) ja Kuopion Luisteluseura. Talkoolaisia oli 40 henkilöä eri jäsenseuroista.

- FIMin matkoilla oli yhteensä 391 osallistujaa 14 eri maasta
- Perjantain nastapyöräilyyn osallistui 51 henkilöä
- Lauantain (potkukelkka, sauvaluistelu, luistelu) matkoille osallistui 340 henkilöä

9.4. VIRTUAALINEN RAUHALAHTI KUOPIO MARATON 31.8-6.9.2020

Koronapandemian takia yksipäiväistä Rauhalahdi Kuopio Maratonia ei järjestetty. Tilalle tuli maksuton juoksu- ja ulkoilutapahtuma, johon pystyi osallistumaan viikon ajan virtuaalisesti ja omatoimisesti 10, 21 tai 42 km:n matkalle. Puolikas ja maraton juosti pitkin ennalta merkittyjä reittejä, jotka kiersivät ympäri Kuopiota. Huoltopisteitä järjestettiin yhteistyössä eri yritysten kanssa. 10 km:n sarjaan pystyi osallistumaan millä paikkakunnalla tahansa.

Virtuaaliseen Rauhalahdi Kuopio Maratoniin osallistui viikon aikana 350 järjestelmään rekisteröitynyttä henkilöä.

Tapaukset vuonna 2020	Tilaisuuksien määrä	Osallistujien määrä
Pohjois-Savon Urheilugaala	1	300, tavoite täyttyi
Finland Ice Marathon	2 (kaksi tapahtumapäivää)	Kaikkiin kisoihin osallistui yhteensä 391 (tavoite + 670) Oheistapahtumat peruttiin
Virtuaalinen Rauhalahdi Kuopio Maraton	Tapahtumaan pystyi osallistumaan viikon ajan	Eri matkoille osallistui 350 rekisteröitynyttä henkilöä

10. JÄSENLUETTELO 2020

1. Airakselan Yritys ry
2. Boxing Club Kuopio ry
3. Cheer Stars ry
4. Dance Flow Kuopio ry
5. FC Siili ry
6. Floorball Iisalmi FBI ry
7. Heinäveden Yleisurheilijat ry
8. Hirvilahden Nuorisoseura ry
9. Hukka-Putki ry
10. Iisalmen Judoseura ry
11. Iisalmen Latu ry
12. Iisalmen Naisvoimistelijat ry
13. Iisalmen Peli-Karhut ry
14. Iisalmen Peli-Karhut Juniorit ry
15. Iisalmen Taekwondo ry
16. Iisalmen Taitoluistelijat ry
17. Iisalmen Uimarit ry
18. Iisalmen Visa ry
19. Iisveden Kiri ry
20. Juankosken Kuohu ry
21. Juniori Kalpa ry
22. Kaavin Kaiku ry
23. Kallan Melojat ry
24. Kalliosuon Sisu ry
25. Kamppailijat oy
26. Kartano Golf ry
27. Karttulan Urheilijat ry
28. Keiteleen Ampumaseura ry
29. Keiteleen Kunto ry
30. Kerkonkosken Ketterä ry
31. Kiuruveden LuomuWolley ry
32. Kiuruveden Ratsastajat ry
33. Kiuruveden Taitoluistelijat ry
34. Kiuruveden Teräs ry
35. Kiuruveden Urheilijat ry
36. Kiuruveden Voimistelijat ry
37. Klubi-36 ry
38. Koillis-Savon Metsästys- ja Ampumaseura ry
39. Kuopio Adventure Golf Club ry
40. Kuopio Roller Derby ry
41. Kuopio Rugby Club ry
42. Kuopio Ski Club ry
43. Kuopio Steelers ry
44. Kuopion Aikidoseura Tenchikan ry
45. Kuopion Ampuma- ja Metsästysseura ry

46. Kuopion Hiihtäjät ry
47. Kuopion Judokerho Tomodachi ry
48. Kuopion Karataseura ry
49. Kuopion Kendoseura ry
50. Kuopion Lasten Sirkus ry
51. Kuopion Luisteluseura ry
52. Kuopion Miekkailijat ry
53. Kuopion Moottorikerho
54. Kuopion Moottoripyöräclubi ry
55. Kuopion Palloseura ry
56. Kuopion Palvelus- ja Seurakoiraharrastajat ry
57. Kuopion Pursiseura ry
58. Kuopion Ratsastajat ry
59. Kuopion Reipas ry
60. Kuopion Reippaan Voimistelijat ry
61. Kuopion Riento ry
62. Kuopion Shakinystävät ry
63. Kuopion Suunnistajat ry
64. Kuopion Taekwondo ry
65. Kuopion Taijiquan ry
66. Kuopion Taitoluistelijat ry
67. Kuopion Talviuimarit ry
68. Kuopion Tenniseura ry
69. Kuopion Uimaseura ry
70. Kuopion Urheiluautoilijat ry
71. Kuopion Vipinä ry
72. Kurkimäen Kisa ry
73. Kurkimäen Kuntoilijat ry
74. Lapinlahden Liikkujat ry
75. Lapinlahden Veto ry
76. Leppävirran Kiekko -75 ry
77. Leppävirran Sydänyhdistys ry
78. Leppävirran Tanssiseura ry
79. Leppävirran Urheilijat ry
80. Leppävirran Viri ry
81. Liikuntaseura Ote ry
82. Linkki ry
83. LP Puijo ry
84. Maaningan Mahti ry
85. Mäntylahden Veto ry
86. Nilsiä Apassit ry
87. Nilsiä Nujakka ry
88. Nuorisoseura Nuori Iisalmi ry
89. Pallo Nousee Idästä ry
90. Pallo-Kerho 37 ry
91. Pallokissat Kuopio ry
92. Petosen Nallet ry
93. Pielaveden Sampo ry

94. Pohjois-Savon Hiihto ry
95. Pohjois-Savon Urheilu ry
96. Pohjois-Savon Yleisurheilu ry
97. Puijo Tennis Team ry
98. Puijo Wolley Juniorit ry
99. Puijo Peak Oy
100. Puijon Hiihtoseura ry
101. Puijon Latu ry
102. Puijon Pesis ry
103. Puurtilan Kisa-Pojat ry
104. Rauhalahki Road Runners ry
105. Rautalammin Urheilijat ry
106. Rautavaaran Isku ry
107. Riistaveden Urheilijat ry
108. Salibandyseura Welhot ry
109. Savo-Karjalan Suunnistus ry
110. Savo MTB ry
111. Savo Volley ry
112. Savon Barbaarit ry
113. Savon Sulka ry
114. Sawo Fighters ry
115. Siilin Latu ry
116. Siilin Rasti ry
117. Siilin Ratsastajat ry
118. Siilinjärven EsaB ry
119. Siilinjärven Hiihtoseura ry
120. Siilinjärven Luotiampujat ry
121. Siilinjärven Palloseura ry
122. Siilinjärven Pesis ry
123. Siilinjärven Ponnistus ry
124. Siilinjärven Urheiluampujat ry
125. Sonkajärven Pahka ry
126. Sorsakosken Teräs ry
127. Squash-Kuopio ry
128. Sukevan Kisa ry
129. Suomen Ampumaurheiluliitto ry
130. Suomen Jääkiekkoliitto ry
131. Suomen Lentopalloliitto ry
132. Suonenjoen Kiekko-Karhut ry
133. Suonenjoen Vasama ry
134. Syvänniemen Nousu ry
135. Tervon Urheilijat ry
136. Toivalan Urheilijat ry
137. TUL Järvi-Suomi ry
138. TUL:n Savon piiri ry
139. Tuusjärven Tuiske ry
140. Varkauden Kenttä-Veikot ry
141. Varkauden Naisvoimistelijat ry

142. Varkauden Palvelus- ja Seurakoirat ry
143. Varkauden Tarmo ry
144. Varkauden Urheiluseurat ry
145. Varpaisjärven Vire ry
146. Vehkan Veto ry
147. Vesannon Urheilijat ry
148. Vieremän Koitto ry
149. Vieremän Lentopallo -92 ry
150. Vuorelan Kunto ry
151. Vuorelan Veikot ry
152. Warkis Varkaus ry
153. WJK Varkaus ry
154. WP 35 ry
155. Yama-Arashi ry
156. Ylä-Savon Mela ry
157. Ylä-Savon Moottorikerho ry

11. TULOSLASKELMA

Tilitoimiston muutoksen vuoksi kirjanpito on 1.1.2020 alkaen suoriteperusteinen. Tiliryhmittely muuttui edellisvuodesta tilikarttamutoksen takia.

	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2019 - 31.12.2019
VARAINAINEN TOIMINTA		
Varsinainen toiminta tuotot	381612,27	471942,19
Varsinainen toiminta kulut		
Henkilöstökulut	381297,06	355098,78
Poistot	6766,93	707,58
Varaston lis./väh.	852,00	4656,90
Muut kulut	55295,11	286696,62
Varsinainen toiminta kulujäämä	-444211,10	-647159,88
Ulkopuoliset palvelut		
Kulut	-71241,69	
Matka- ja majoituskulut	-20213,06	
Talous ja hallinto kulut	-38943,65	
Toimitilakulut		
Tuotot	9310,00	
Kulut	-29261,46	
Varsinainen toiminta yht.	-212948,69	-175217,69
TUOTTOJÄÄMÄ	-212948,69	-175217,69
VARAINHANKINTA		
Tuotot		
Jäsenmaksut	7600,00	7300,00
Rahasto	6687,50	1030,00
Kulut		
Jaetut avustukset	-3779,00	-2521,11
Varainhankinta yht.	10508,50	5808,89
TUOTTOJÄÄMÄ	-202440,19	-169408,80
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	0,08	105,53
Kulut	-5,47	-17,53
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yht.	-5,39	88,00
TUOTTOJÄÄMÄ	-202445,58	-169320,80
YLEISAVUSTUKSET	221000,00	221000,00
TILIKAUDEN TULOS	18554,42	51679,20
Siirto omakatteeseen rahastoon	-2892,84	1491,11
TILIKAUDEN YLI- ALIJÄÄMÄ	15661,58	53170,31

12. TASE

	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	20300,78	2122,75
Osakkeet ja osuudet	113276,00	113276,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	133576,78	115398,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	7391,60	8243,60
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1212,86	0,00
Muut saamiset	146,86	12374,70
Siirtosaamiset	75057,95	17194,24
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	76417,67	29568,94
Rahat ja pankkisaamiset	134472,73	187365,07
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	218282,00	225177,61
VASTAAVA YHTEENSÄ	351858,78	340576,36
VASTATTAVA		
OMA PÄÄOMA		
Toimintarahasto	30273,83	30273,83
PSL 20 v. rahasto	7203,57	4310,73
Edellisten tilikausien voitto/tappio	237456,92	184286,61
Tilikauden voitto (tappio)	15661,58	53170,31
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	290595,90	272041,48
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	5929,24	14605,00
Ostovelat	6558,98	0,00
Siirtovelat	37610,87	49141,44
Muut lyhytaikaiset velat	11163,79	4788,44
Lyhytaikaiset velat yhteensä	61262,88	68534,88
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	61262,88	68534,88
VASTATTAVA YHTEENSÄ	351858,78	340576,36

13. ERITTELY VARSINAISESTA TOIMINNASTA TOIMIALOITTAIN 2020

Nuorisoliikunta

Tuotot (ei hankkeet)		17889,87
Hankemaksatukset (Lisää Liikettä ja Vaka)		26500,00
Kulut		

Palkkakulut	47807,45	
Henkilösivukulut	9037,06	
Vuokrakulut	140,50	
Ulkopuoliset palvelut	1481,50	
Matka- ja majoituskulut	3888,77	
Materiaalikulut	1072,24	
Muut toimintakulut	3273,27	
Kulut yhteensä	<u>66700,79</u>	<u>-66700,79</u>

Toimiala yhteensä **-22310,92**

Aikuisten liikunta

Tuotot (ei hankkeet)		97110,22
Hankemaksatukset (HEVI, Liikuttava Suomi, RIVE)		66489,26
Kulut		

Palkkakulut	64944,42	
Henkilösivukulut	12251,01	
Poistot	3100,09	
Vuokrakulut	5540,56	
Ulkopuoliset palvelut	21718,33	
Matka- ja majoituskulut	8017,76	
Materiaalikulut	11233,53	
Muut toimintakulut	17228,93	
Kulut yhteensä	<u>144034,63</u>	<u>-144034,63</u>

Toimiala yhteensä **19564,85**

Järjestötoiminta

Tuotot (ei hankkeet)		50406,45
Hankemaksatukset (ONNI, Etänä-ESR)		132526,47
Kulut		

Palkkakulut	203102,87	
Henkilösivukulut	35934,28	
Poistot	3666,84	
Vuokrat	28207,38	
Ulkopuoliset palvelut	48041,86	
Matka- ja majoituskulut	13811,84	
Materiaalikulut	9497,16	
Muut toimintakulut	50873,31	
Kulut yhteensä	<u>393135,54</u>	<u>-393135,54</u>

Toimiala yhteensä **-210202,62**

Tuotto/kulujäämä yhteensä **-212948,69**

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Pohjois-Savon Liikunta ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Pohjois-Savon Liikunta ry:n (y-tunnus 1440589-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää

havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme sinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Kuopiossa 23. huhtikuuta 2021

Juha Tissari Oy

Juha Tissari
 KHT, JHT